Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

5. juli 2012*

»Retligt samarbejde i civile sager — insolvensbehandling — forordning (EF) nr. 1346/2000 — artikel 5, stk. 1 — tidsmæssig anvendelse — sag om tinglige rettigheder anlagt i en stat, der ikke er medlem af Den Europæiske Union — insolvensbehandling indledt mod en skyldner i en anden medlemsstat — førstnævnte stat nu medlem af Den Europæiske Union — spørgsmål om anvendelse«

I sag C-527/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Legfelsőbb Bíróság (Ungarn) ved afgørelse af 26. oktober 2010, indgået til Domstolen den 15. november 2010, i sagen:

ERSTE Bank Hungary Nyrt

mod

Magyar Állam,

BCL Trading GmbH,

ERSTE Befektetési Zrt,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano (refererende dommer), og dommerne M. Ilešič, E. Levits, J.-J. Kasel og M. Berger,

generaladvokat: J. Mazák

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. oktober 2011,

efter at der er afgivet indlæg af:

— ERSTE Bank Hungary Nyrt ved ügyvédek T. Éless og L. Molnár

— Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda ved ügyvéd D. Bojkó

— Komerční Banka as ved ügyvédek P. Lakatos, I. Sólyom, A. Ungár, P. Köves og B. Fazakas

* Processprog: ungarsk.

— den ungarske regering ved M.Z. Fehér, K. Szíjjártó og K. Veres, som befuldmægtigede

— den spanske regering ved S. Centeno Huerta, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved A. Sipos og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 26. januar 2012,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs (EFT L 160, s. 1, herefter »forordningen«).

2 Anmodningen er blevet indgivet under en insolvensbehandling indledt mod BCL Trading GmbH (herefter »BCL Trading«), der er et østrigsk selskab.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 2 i akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse af Den Europæiske Union og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT 2003 L 236, s. 33, herefter »tiltrædelsesakten«), fastsætter:

»Fra tiltrædelsesdatoen er bestemmelserne i de oprindelige traktater og de retsakter, der er vedtaget af institutionerne og Den Europæiske Centralbank før tiltrædelsen, bindende for de nye medlemsstater og gælder i disse stater på de vilkår, som er fastsat i disse traktater og i denne akt.«

4 Følgende fremgår af 6., 11., og 23.-25. betragtning til forordningen:

»(6) I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet bør denne forordning begrænses til bestemmelser om kompetence til indledning af insolvensbehandlinger og afgørelser, som følger direkte af insolvensbehandlingen, og som træffes i nær forbindelse hermed. Endvidere bør denne forordning indeholde bestemmelser om anerkendelse af sådanne afgørelser og om den lovgivning, der finder anvendelse, og disse bestemmelser bør ligeledes være i overensstemmelse med ovennævnte princip.

[…]

(11) Denne forordning accepterer, at det som følge af store forskelle i den materielle ret ikke er hensigtsmæssigt at indføre en fælles procedure for insolvensbehandling med generel gyldighed for Fællesskabet som helhed. At lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, skulle anvendes uden undtagelse ville på denne baggrund ofte give anledning til problemer. Dette gælder eksempelvis for de meget forskelligt udformede sikringsrettigheder, som findes i Fællesskabet. […] Denne forordning bør søge at tage hensyn hertil på to måder. Dels bør der fastlægges særlige regler om den lovgivning, der finder anvendelse i forbindelse med særligt betydningsfulde rettigheder og retsforhold (f.eks. tinglige rettigheder og arbejdsaftaler). Dels bør

der parallelt med en hovedinsolvensbehandling med universel gyldighed åbnes mulighed for også at indlede territorial insolvensbehandling, som kun vedrører de aktiver, der befinder sig i den medlemsstat, hvor denne insolvensbehandling indledes.

[…]

(23) Denne forordning bør for de sagsområder, den dækker, fastlægge ensartede lovvalgsregler, som på deres anvendelsesområde træder i stedet for de nationale internationalprivatretlige regler. Medmindre andet er fastsat, bør lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes (lex concursus), anvendes. Denne lovvalgsregel bør gælde både for hovedinsolvensbehandlingen og for territoriale insolvensbehandlinger. Lex concursus fastsætter alle insolvensbehandlingens virkninger, såvel de processuelle som de materielle, for de berørte personer og de berørte retsforhold. Den fastsætter alle betingelserne for en insolvensbehandlings indledning, afvikling og afslutning.

(24) Den automatiske anerkendelse af en insolvensbehandling, som almindeligvis er underlagt lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, kan kollidere med de regler, som gælder for transaktioner, der foretages i andre medlemsstater. Til beskyttelse af berettigede forventninger og omsætningssikkerheden i andre medlemsstater end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt, bør der fastsættes bestemmelser om en række undtagelser fra denne hovedregel.

(25) I forbindelse med tinglige rettigheder er der et særligt behov for en særbestemmelse, som afviger fra lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, da disse rettigheder er af stor betydning for långivningen. Stiftelsen, gyldigheden og omfanget af tinglige rettigheder bør derfor almindeligvis reguleres af lovgivningen på det sted, hvor aktiverne befinder sig, og bør ikke berøres af indledningen af insolvensbehandlingen. Indehaveren af den tinglige ret bør således fortsat kunne gøre sin ret gældende til at udtage sikkerheden af boet. Hvis der i henhold til lex rei sitae knytter sig tinglige rettigheder til aktiver i én medlemsstat, men hovedinsolvensbehandlingen gennemføres i en anden medlemsstat, bør kurator for hovedinsolvensbehandlingen kunne begære en sekundær insolvensbehandling indledt i det jurisdiktionsområde, hvor de tinglige rettigheder består, hvis skyldneren har forretningssted dér. Hvis der ikke indledes en sekundær insolvensbehandling, skal det overskydende provenu ved salget af de aktiver, som de tinglige rettigheder er knyttet til, overdrages til kurator for hovedinsolvensbehandlingen.«

5 Forordningens artikel 3, som omhandler international kompetence, bestemmer:

»1. Retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har kompetence til at indlede insolvensbehandling. For selskabers og juridiske personers vedkommende anses det vedtægtsmæssige hjemsted for at være centret for skyldnerens hovedinteresser, medmindre andet godtgøres.

2. Befinder centret for skyldnerens hovedinteresser sig på en medlemsstats område, har retterne i en anden medlemsstat kun kompetence til at indlede insolvensbehandling mod denne skyldner, hvis han har et forretningssted på denne anden medlemsstats område. Denne insolvensbehandling kan kun omfatte den del af skyldnerens aktiver, som befinder sig på sidstnævnte medlemsstats område.

3. Er der indledt insolvensbehandling i henhold til stk. 1, bliver en insolvensbehandling, som senere indledes i henhold til stk. 2, en sekundær insolvensbehandling. Denne insolvensbehandling skal være en likvidation.

[...]«

6 Forordningens artikel 4 vedrørende den lovgivning, der finder anvendelse, bestemmer:

»1. Medmindre andet er fastsat i denne forordning, er det konkurslovgivningen i den medlemsstat, på hvis område insolvensbehandlingen indledes, der gælder for insolvensbehandlingen og dens virkninger.

2. Lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, er bestemmende for betingelserne for insolvensbehandlingens indledning og afslutning samt for dens forløb. Lovgivningen bestemmer navnlig:

[...]

b) hvilke aktiver der indgår i konkursmassen, og hvordan der skal forholdes med hensyn til aktiver, som skyldneren erhverver efter insolvensbehandlingens indledning

[...]

f) hvorledes insolvensbehandlingen virker på individualforfølgningsforanstaltninger bortset fra verserende retssager

g) hvilke fordringer der skal anmeldes i skyldnerens bo, og hvordan der skal forholdes med hensyn til fordringer, som er opstået efter insolvensbehandlingens indledning

h) reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer

i) reglerne for udlodning af provenuet ved realisation af aktiverne, konkursordenen samt hvilke rettigheder de kreditorer har, som har opnået delvis fyldestgørelse efter insolvensbehandlingens indledning på grundlag af en tinglig rettighed eller ved modregning

[...]«

7 Forordningens artikel 5, stk. 1, fastsætter følgende vedrørende tredjemands tinglige rettigheder:

»Indledningen af insolvensbehandlingen berører ikke en kreditors eller en tredjemands tinglige ret til fysiske eller immaterielle formuegenstande, løsøre eller fast ejendom – såvel specifikke aktiver som en række uspecificerede aktiver under ét, der varierer fra tid til anden – som tilhører skyldneren, og som på tidspunktet for insolvensbehandlingens indledning befinder sig på en anden medlemsstats område.«

8 Forordningens artikel 16 bestemmer følgende vedrørende anerkendelse af insolvensbehandlingen:

»1. Enhver afgørelse om indledning af insolvensbehandling, der træffes af en ret i en medlemsstat, som har kompetence i henhold til artikel 3, anerkendes i alle de øvrige medlemsstater, så snart den får virkning i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt.

Dette gælder også, hvis skyldneren på grund af sin status ikke kan gøres til genstand for insolvensbehandling i andre medlemsstater.

2. Anerkendelsen af en insolvensbehandling, der er indledt i henhold til artikel 3, stk. 1, er ikke til hinder for, at en anden medlemsstats ret, som har kompetence i henhold til artikel 3, stk. 2, indleder en anden insolvensbehandling. Denne insolvensbehandling er en sekundær insolvensbehandling i henhold til kapitel III.«

9 Forordningens artikel 17, stk. 1, som omhandler anerkendelse af insolvensbehandlingens virkninger, har følgende ordlyd:

»En afgørelse om indledning af insolvensbehandling, der træffes af en kompetent ret i henhold til artikel 3, stk. 1, har umiddelbart de samme virkninger i enhver anden medlemsstat, som den har efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt, medmindre andet er fastsat i denne forordning, og så længe en kompetent ret i denne anden medlemsstat ikke indleder en insolvensbehandling i henhold til artikel 3, stk. 2.«

10 Forordningens artikel 43, som regulerer forordningens tidsmæssige anvendelse, bestemmer:

»Bestemmelserne i denne forordning finder kun anvendelse på insolvensbehandlinger, der indledes efter forordningens ikrafttræden. Retshandler foretaget af skyldneren inden forordningens ikrafttræden er fortsat underlagt den lovgivning, der var gældende for dem på det tidspunkt, hvor de blev foretaget.«

11 Endelig bestemmer forordningens artikel 47:

»Denne forordning træder i kraft den 31. maj 2002.«

Ungarsk ret

12 De regler vedrørende finansiel sikkerhedsstillelse, som finder tidsmæssig anvendelse i hovedsagen, er indeholdt i artikel 270 og 271 i Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV törvény (lov nr. IV af 1959 om bekendtgørelse af civillovbogen).

13 Denne lovs artikel 270 bestemmer:

»1. Hvis der stilles finansiel sikkerhed for opfyldelsen af en forpligtelse, er fordringshaveren i tilfælde af hel eller delvis misligholdelse af de kontraktlige forpligtelser berettiget til at indfri sit krav direkte fra de værdier, der er stillet som sikkerhed.

2. Kontanter, bankbøger eller værdipapirer kan stilles som finansiel sikkerhed. Hvis andet stilles som sikkerhed, finder panterettens bestemmelser anvendelse.

3. Finansiel sikkerhed, der stilles for en fordring, som ikke kan indbringes for retten, er ugyldig. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på finansiel sikkerhed, der er stillet for betalingen af en forældet fordring.

4. Det forhold, at en fordring er forældet, er ikke til hinder for, at fordringen indfris ved at gøre udlæg i den finansielle sikkerhed, der er stillet for fordringens betaling.«

14 Nævnte lovs artikel 271 bestemmer:

»1. En finansiel sikkerhedsstillelse kan kun anvendes til indfrielse af fordringen. Aftaler, hvori andet måtte være anført, er ugyldige.

2. Genstanden for den finansielle sikkerhedsstillelse skal gives tilbage, hvis den kontrakt, som ligger til grund herfor, er ophørt, eller hvis sikkerhedsperioden er udløbet, uden at der er retligt grundlag for at indfri fordringen ved at gøre udlæg i sikkerheden.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

15 Nærværende sag udspringer af en tvist mellem ERSTE Bank Hungary Nyrt (herefter »ERSTE Bank«) på den ene side og Magyar Állam (den ungarske stat), BCL Trading og ERSTE Befektetési Zrt på den anden side.

16 Den 8. maj 1998 udstedte Postabank és Takarékpénztár rt (herefter »Postabank«) en remburs til BCL Trading.

17 BCL Trading overdrog efterfølgende rembursen til flere banker. Da Postabank afviste at udbetale beløbet svarende til denne remburs til nævnte banker, anlagde disse banker sag med påstand om betaling af den overdragne fordring.

18 Den 9. juli 2003 stillede BCL Trading en garanti i form af de aktier i Postabank, som selskabet ejede, for det tilfælde, at rembursen skulle forfalde til betaling, og Postabank således ville være forpligtet til at udbetale det tilsvarende beløb. Disse aktier blev således gjort til genstand for en finansiel sikkerhedsstillelse.

19 Den 5. december 2003 blev der indledt insolvensbehandling mod BCL Trading, hvis hjemsted er beliggende i Wien (Østrig), og insolvensbehandlingen blev offentliggjort den 4. februar 2004.

20 For så vidt angår de aktier i Postabank, som BCL Trading ejede, og som var blevet gjort til genstand for nævnte finansielle sikkerhedsstillelse, tilpligtede Legfelsőbb Bíróság den 6. december 2005 Magyar Állam at købe dem med den begrundelse, at sidstnævnte havde en afgørende indflydelse i Postabank, hvilket i henhold til ungarsk ret skaber en forpligtelse til at erhverve de aktier i Postabank, som sættes til salg af småaktionærer. Med henblik på at opfylde denne dom købte Magyar Állam disse aktier for en pris fastsat af Legfelsőbb Bíróság og stillede de indkomne kontanter som kaution i stedet for de aktier, som inden da var blevet dematerialiseret.

21 Den 27. januar 2006 anlagde ERSTE Bank, hvis hjemsted er beliggende i Budapest (Ungarn), og som er indtrådt i rettighederne for Postabank, sag ved Fővárosi Bíróság (retten i Budapest) mod de sagsøgte i hovedsagen med påstand om anerkendelse af en finansiel sikkerhedsstillelse svarende til kautionsbeløbet.

22 Mens ERSTE Bank afventede udfaldet af den nævnte sag, begærede selskabet endvidere, den 8. januar 2007, indledning af en sekundær insolvensbehandling mod BCL Trading i Ungarn og gjorde herved gældende, at BCL Trading var etableret dér, og at der allerede var indledt insolvensbehandling mod selskabet i Østrig. Legfelsőbb Bíróság anerkendte, at forordningen fandt anvendelse, men afviste begæringen med den begrundelse, at sagsøgeren ikke havde godtgjort, at skyldneren havde et forretningssted i Ungarn, hvilket kræves i henhold til forordningens artikel 3, stk. 2.

23 Den 7. januar 2009 fastslog Fővárosi Bíróság, at idet der i Østrig allerede var indledt insolvensbehandling, fandt den østrigske konkurslovgivning anvendelse på insolvensbehandlingen og dens virkninger. Eftersom denne lov udelukkede muligheden for at anlægge sag mod en erhvervsdrivende under konkurs for så vidt angår konkursboet, kunne der ikke anlægges sag mod BCL Trading, da selskabet var under konkurs. Under disse omstændigheder henlagde Fővárosi Bíróság sagen ved kendelse.

24 Efter en appel af denne afgørelse iværksat af ERSTE Bank stadfæstede Fővárosi Ítélőtábla (appelret i Budapest) under henvisning til forordningens artikel 4, stk. 1, den kendelse, som Fővárosi Bíróság havde afsagt i første instans. Fővárosi Ítélőtábla anførte endvidere, at det er i henhold til østrigsk lovgivning, at det skal afgøres, om ERSTE Bank ved dom kan få anerkendt en finansiel sikkerhedsstillelse.

25 ERSTE Bank har derfor iværksat kassationsanke for Legfelsőbb Bíróság med principal påstand om, at den endelige kendelse om henlæggelse af sagen ophæves, og at sagen hjemvises til retten i første instans med henblik på en fornyet bedømmelse af begæringen om indledning af en sekundær insolvensbehandling mod BCL Trading. ERSTE Bank har desuden gjort gældende, at forordningen ikke finder anvendelse i det foreliggende tilfælde, idet afgørelsen om at indlede insolvensbehandling mod BCL Trading i Østrig blev truffet inden Republikken Ungarns tiltrædelse af Den Europæiske Union, hvilket følgelig gør det umuligt i medfør af forordningen at anse nævnte selskab for at være under konkurs i Ungarn.

26 Da det er Legfelsőbb Bíróságs opfattelse, at den afgørelse, der skal træffes, afhænger af en fortolkning af forordningens bestemmelser, har den besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Finder [forordningens] artikel 5, stk. 1, […] anvendelse på en civil retssag, der vedrører eksistensen af en tinglig rettighed (i det foreliggende tilfælde en finansiel sikkerhedsstillelse (óvadék)), hvis det land, som det værdipapir, der var stillet som sikkerhed, og efterfølgende det kontantbeløb, som dette værdipapir blev indløst til, befandt sig i, endnu ikke var medlem af Den Europæiske Union på tidspunktet for indledningen af insolvensbehandlingen i en anden medlemsstat, men dog var blevet medlem på tidspunktet for anlæggelsen af sagen?«

Om det præjudicielle spørgsmål

27 Med spørgsmålet ønsker Legfelsőbb Bíróság nærmere bestemt oplyst, om forordningens artikel 5, stk. 1, skal fortolkes således, at den finder anvendelse inden for rammerne af en civilretlig procedure, som vedrører eksistensen af en tinglig rettighed, i det foreliggende tilfælde en finansiel sikkerhedsstillelse, såfremt de formuegenstande, som rettigheden vedrører, såsom et kautionsbeløb, befinder sig i en stat, der endnu ikke var medlem af Unionen på tidspunktet for indledning af insolvensbehandlingen i en anden medlemsstat, men var blevet medlem på tidspunktet for anlæggelsen af den sag, der gav anledning til nævnte civilretlige procedure.

28 Inden dette spørgsmål besvares, bør den tvivl fjernes, som visse af denne sags parter har rejst vedrørende muligheden for, at forordningen i sig selv finder tidsmæssig anvendelse på de i hovedsagen omhandlede omstændigheder.

29 I denne forbindelse bemærkes indledningsvis, at forordningen i henhold til artikel 1 finder anvendelse på kollektive bobehandlinger som følge af en skyldners insolvens, der medfører, at skyldneren helt eller delvis mister rådigheden over sine aktiver, og at der udpeges en kurator.

30 I medfør af forordningens artikel 43, som regulerer dens tidsmæssige anvendelse, finder forordningen kun anvendelse på insolvensbehandlinger, som indledes efter forordningens ikrafttræden, der er fastsat til den 31. maj 2002, således som det præciseres i samme forordnings artikel 47.

31 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at insolvensbehandlingen mod BCL Trading blev indledt i Østrig den 5. december 2003.

32 Under disse omstændigheder er der ingen tvivl om, at denne behandling blev indledt i en medlemsstat efter den 31. maj 2002, og at den følgelig er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

33 Det bemærkes endvidere, at det fremgår af forordningens artikel 16, stk. 1, sammenholdt med dennes artikel 17, stk. 1, at en afgørelse om indledning af insolvensbehandling, der træffes i en medlemsstat, anerkendes i alle de øvrige medlemsstater, så snart den får virkning i den medlemsstat, hvor

insolvensbehandlingen er indledt, og at den har umiddelbart de samme virkninger i enhver anden medlemsstat, som den har efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt (dom af 21.1.2010, sag C-444/07, MG Probud Gdynia, Sml. I, s. 417, præmis 26).

34 Som det fremgår af 22. betragtning til forordningen, bygger den prioritetsregel, som er fastsat i dennes artikel 16, stk. 1, på princippet om gensidig tillid. Det er nemlig dette princip, der har gjort det muligt ikke blot at indføre en bindende kompetenceordning, som alle de retter, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde, har pligt til at respektere, men også medlemsstaternes modsvarende afståelse fra at anvende nationale regler om anerkendelse og fuldbyrdelse til fordel for en forenklet ordning for anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, der træffes inden for rammerne af en insolvensbehandling (dom af 2.5.2006, sag C-341/04, Eurofood IFSC, Sml. I, s. 3813, præmis 39 og 40, og dommen i sagen MG Probud Gdynia, præmis 27 og 28).

35 For så vidt angår hovedsagen bemærkes, at forordningens bestemmelser i medfør af tiltrædelsesaktens artikel 2 finder anvendelse i Ungarn fra datoen for Ungarns tiltrædelse af Unionen, dvs. den 1. maj 2004.

36 Fra denne dato er de ungarske retter således i medfør af forordningens artikel 16, stk. 1, forpligtet til at anerkende enhver afgørelse om indledning af insolvensbehandling, der træffes af en ret i en medlemsstat, som har kompetence i henhold til forordningens artikel 3. I henhold til forordningens artikel 17, stk. 1, har en afgørelse om indledning af insolvensbehandling, der træffes af en ret i en medlemsstat, desuden i princippet umiddelbart de samme virkninger i Ungarn fra 1. maj 2004, som den har efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt.

37 Henset til det ovenstående bemærkes, at forordningen finder anvendelse under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede, eftersom den omhandlede insolvensbehandling, således som det fremgår af denne doms præmis 31 og 32, er omfattet af forordningens anvendelsesområde, og de ungarske retter dermed er forpligtet til at anerkende den afgørelse om indledning af behandlingen, som de østrigske retter har truffet.

38 Forordningens artikel 4, stk. 1, fastsætter endvidere den regel, at fastlæggelsen af den kompetente ret indebærer fastlæggelse af den lov, der finder anvendelse. For så vidt angår såvel hovedinsolvensbehandlingen som den sekundære eller territoriale insolvensbehandling er det nemlig i medfør af denne bestemmelse lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område insolvensbehandlingen indledes, der finder anvendelse på insolvensbehandlingen og dennes virkninger (lex concursus) (jf. i denne retning Eurofood IFSC-dommen, præmis 33, dommen i sagen MG Probud Gdynia, præmis 25, og dom af 15.12.2011, sag C-191/10, Rastelli Davide og C., Sml. I, s. 13209, præmis 16). Som det fremgår af 23. betragtning til forordningen, fastsætter denne lov alle betingelserne vedrørende en insolvensbehandlings indledning, afvikling og afslutning.

39 Med henblik på at bevare den berettigede forventning og retssikkerheden for transaktioner i andre medlemsstater end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt, fastsætter forordningen i artikel 5-15 imidlertid en række undtagelser fra nævnte lovvalgsregel med hensyn til visse rettigheder og retsforhold, som ifølge 11. betragtning til forordningen betragtes som særligt betydningsfulde.

40 Hvad bl.a. angår tinglige rettigheder bestemmer forordningens artikel 5, stk. 1, således, at indledningen af insolvensbehandlingen ikke berører en kreditors eller en tredjemands tinglige ret til formuegenstande, som tilhører skyldneren, og som på tidspunktet for insolvensbehandlingens indledning befinder sig på en anden medlemsstats område.

41 Rækkevidden af denne bestemmelse belyses i 11. og 25. betragtning til forordningen, hvoraf fremgår, at der i forbindelse med tinglige rettigheder er et særligt behov for en særbestemmelse, »som afviger fra lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes«, da disse rettigheder er af stor betydning for långivningen. Det fremgår således af 25. betragtning til forordningen, at stiftelsen,

gyldigheden og omfanget af tinglige rettigheder almindeligvis bør reguleres af lovgivningen på det sted, hvor det aktiv, som er genstand for nævnte rettighed, befinder sig (lex rei sitae), og ikke bør berøres af indledningen af insolvensbehandlingen.

42 Forordningens artikel 5, stk. 1, skal derfor forstås som en bestemmelse, der under fravigelse af lovreglerne i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, gør det muligt med hensyn til en kreditors eller en tredjemands tinglige ret til visse formuegenstande, som tilhører skyldneren, at anvende lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den omhandlede formuegenstand befinder sig.

43 For så vidt angår hovedsagen er det ganske vist korrekt, at de af skyldnerens formuegenstande, som den omhandlede tinglige rettighed vedrører, på tidspunktet for indledningen af insolvensbehandlingen i Østrig den 5. december 2003, befandt sig i Ungarn, dvs. i en stat, som på dette tidspunkt endnu ikke var en af Unionens medlemsstater.

44 Det forholder sig ikke desto mindre således – som det er anført i denne doms præmis 35 og 37 – at forordningens bestemmelser finder anvendelse i Ungarn fra datoen for denne stats tiltrædelse af Unionen, dvs. fra den 1. maj 2004. Fra denne dato har de ungarske retter følgelig været forpligtet til at anerkende den afgørelse om indledning af behandlingen, som de østrigske retter har truffet.

45 Med henblik på at sikre sammenhængen i det system, der er indført ved forordningen, og effektiviteten af insolvensbehandlingen skal forordningens artikel 5, stk. 1, under disse omstændigheder fortolkes således, at bestemmelsen finder anvendelse selv på insolvensbehandlinger, der er blevet indledt inden Republikken Ungarns tiltrædelse af Unionen, i et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor de af skyldnerens formuegenstande, som den omhandlede tinglige rettighed vedrører, befandt sig på nævnte stats område den 1. maj 2004, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

46 Henset til disse betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at forordningens artikel 5, stk. 1, skal fortolkes således, at bestemmelsen under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende finder anvendelse selv på insolvensbehandlinger, der er blevet indledt inden Republikken Ungarns tiltrædelse af Unionen, i tilfælde, hvor de af skyldnerens formuegenstande, som den omhandlede tinglige rettighed vedrører, befandt sig på nævnte stats område den 1. maj 2004, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Sagens omkostninger

47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 5, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs skal fortolkes således, at bestemmelsen under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende finder anvendelse selv på insolvensbehandlinger, der er blevet indledt inden Republikken Ungarns tiltrædelse af Den Europæiske Union, i tilfælde, hvor de af skyldnerens formuegenstande, som den omhandlede tinglige rettighed vedrører, befandt sig på nævnte stats område den 1. maj 2004, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Underskrifter